

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGĄ BEI VSAT VEIKLĄ REGLAMENTUOJANČIUOSE TEISĖS AKTUOSE APTIKTŲ KOLIZIJŲ ANALIZĖ

Danguolė Seniutienė

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Valstybės sienos apsaugos katedra
V. Putvinskio g. 70, LT- 44211, Kaunas
Telefonas 8 (37) 30 36 40,
El.p.dseniutiene@mruni.eu

Pagrindinės sąvokos: pasienis, kolizija, pasienio kontrolės punktas.
Keywords: border, security, post f border protection.

SANTRAUKA

Nacionalinė teisė kaip visuma skirta reguliuoti tam tikrus visuomeninius santykius ir tik tinkamai juos reguliuodama ji atlieka savo pagrindinę paskirtį. Nors teisės aktų kūrimas (teisėkūra) yra vienas iš pagrindinių teisinės valstybės bruožų bei ganėtinai sudėtingas procesas, kurio metu klaidos neleidžiamos, tačiau tiek dėl valstybės politinės, ekonominės raidos bei dėl visuomeninių santykių raidos (vieniems santykiams atsirandant kitiems sunykstant) atitinkamuose teisės aktuose galime aptikti prieštaravimų (kolizijų).

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės sienos apsauga yra viena iš prioritetinių vykdomosios valdžios veiklos krypčių jai skiriamas atitinkamas dėmesys. Taip pat dėl sienos apsaugos politikos svarbos ir pobūdžio valstybės sienos apsaugą reglamentuoja ne tik nacionaliniai teisės aktai bet ir tarptautinės sutartys bei kiti tarptautiniai teisės aktai. Dėl teisės aktų gausos jų įvairovės bei nuolatinio keitimosi (nestabilumo) sudėtinga vienokią ar kitokią teisinį santykį reglamentuoti tinkamai, kad jis atitiktų visus teisės aktams keliamus reikalavimus. Tad giliau panagrinėję vienokią ar kitokią sferą reglamentuojančius teisės aktus, juose galime aptikti vienokių ar kitokių netikslumų, neatitikimų ar prieštaravimų kitiems teisės aktams.

Šiame straipsnyje bus bandoma panagrinėti kai kuriuos teisės aktus reglamentuojančius valstybės sienos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos (toliau VSAT)

veiklą bei atskleisti juose aptiktus prieštaravimus, neatitikimus kitiems teisės aktams (kolizijas).

Darbo tikslas - vadovaujantis lyginamuoju ir analizės metodu nustatyti (aptikti) valstybės sienos apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose kolizijas, bei pabandyti pasiūlyti racionalių jų sprendimo metodų bei variantų.

Rašant darbą remtasi literatūra, kurios sąrašą pagrinde sudaro teisės aktai tiek tarptautiniai, tiek nacionaliniai, reglamentuojantys valstybės sienos apsaugą bei VSAT veiklą.

Valstybės sienos apsaugą bei VSAT veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose aptiktų kolizijų analizė

Pirmiausia straipsnyje atkreiptas dėmesys į Lietuvos Respublikos vyriausybės 1996-07-30 nutarimą Nr. 914 “Dėl valstybės sienos jūroje ir teritorinės jūros apsaugos sistemos funkcionavimo taisyklių patvirtinimo.”

Minėtu nutarimu patvirtintos valstybės sienos jūroje ir teritorinės jūros apsaugos sistemos funkcionavimo taisyklės (toliau – taisyklės) iš esmės nebeatitinka nūdienos reikalavimų. Jos buvo parengtos vadovaujantis šiuo metu jau nebegaliojančiais Lietuvos Respublikos valstybės sienų apsaugos įstatymu bei Lietuvos Respublikos valstybės sienos įstatymu. Nors taisyklių Bendrojoje dalyje teigiama, kad minėtos taisyklės reglamentuoja valstybės sienos subjektų bendradarbiavimą saugant valstybės sieną jūroje, jose iš esmės bendradarbiavimas nėra tiksliai apibrėžtas, o tik pateikiamos bendrosios nuorodos, kuriose trūksta tikslumo.

Minėtų taisyklių 3.4. punkte “taikus plaukimas Lietuvos Respublikos teritorine jūra” išdėstyta taikaus plaukimo sąvoka yra ganėtinai siauroka palyginus su 2000-05-09 Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 7 straipsnyje pateiktais taikaus praplaukimo atvejais.

Taisyklių 4.1.6. punkte nustatyta, kad pasienio policija “vykdo nustatyta tvarka laivų atpažinimą ir apžiūrą”, tačiau jokios tvarkos dėl laivų tikrinimo ar apžiūros išskyrus 1996-01-15 Lietuvos Respublikos nutarimą Nr. 91 “Dėl laivų žvejojančių Baltijos jūros Lietuvos ekonominėje zonoje ir teritoriniuose vandenyse, tikrinimo tvarkos patvirtinimo” nėra patvirtinta.

Taisyklių 4.19. punktas, kuriame apibrėžta sąvoka “pasienio kontrolė” taip pat tikslingas, nes įstatymų leidėjas Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 2 straipsnyje nustatė sąvoką patikrinimas, kuri turėtų ir pakeisti sąvoką “pasienio kontrolė”.

Taip pat kol nėra tiek aukščiausiu lygiu tiek vietiniu lygiu tarp valstybės sienos apsaugos subjektų pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių kalbėti apie taisyklėse nustatytus teritorinės jūros kontrolės principus negalime.

Taisyklių 8.1. punkte vartojama sąvoka “jūros vidaus vandenis” jau nebeegzistuoja po to, kai buvo Vyriausybės nutarimu Nr. 1292 “Dėl Baltijos jūros pakrantės taškų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros riboms nustatyti patvirtinimo”(Žin., 2000, Nr. 40-1472) patvirtinti pakrantės taškai nuo, kurių matuojamas teritorinės jūros plotis.

Taisyklių 11 punkte įvardinta, kad “Pasienio policija, Krašto apsaugos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, kiti valstybės sienos apsaugos subjektai stebėjimo ir kitą informaciją, kurią gauna vykdydami tarnybinę veiklą, nuolat teikia stebėjimo sistemos valdymo centrui”. Šiame punkte įrašyta sąvoka “kitą informaciją” praktiškai neturi jokio teisinio krūvio (nėra apibrėžtumo), nes gi ne visos išvardintos žinybos vykdo stebėjimą, o teikti visą informaciją gaunamą vykdant tarnybinę veiklą tiesiog neefektyvu ir nelogiška. Efektyviausia būtų atskiroms žinyboms, atsižvelgiant į jų veiklos sritį, nustatyti skirtingą teikiamos informacijos pobūdį ir jos pateikimo operatyvumą.

Taisyklių 13 punkte įvardinta sąvoka “valstybės sienos režimo jūroje” taip pat juridiniu požiūriu nevertotina, nes įstatymų leidėjas yra nustatęs, kad teritorinėje jūroje ir pasienio ruože galioja pasienio teisinis režimas. Taip pat šiame punkte numatyta galimybė pasienio policijai be pasienio patikrinimo išplaukiančio laivo sulaikymui pateikus paraišką panaudoti budinčius KJP laivus yra diskutuotina, nes nėra teisės aktais sureguliuotas tokios formos pavyzdys bei jos pateikimo tvarka ir finansinis atsiskaitymas tarp žinybų už jų priemonių bei pajėgų panaudojimą.

17.5 punktas labai aktualus teisiniu požiūriu vykdant bet kokio laivo apžiūrą, nes jame nustatyta, kad reikia “surašyti nustatytos formos sustabdyto laivo apžiūros ar sulaikymo protokolą”. Kol kas nėra nustatyta bei atitinkama tvarka patvirtinta ir paskelbta laivo apžiūros protokolo forma, kaip to reikalauja jau minėti Lietuvos respublikos įstatymai bei tarptautinės teisės normos. Neturėdami patvirtintos ir paskelbtos protokolo formos nei viena iš žinybų negali teisėtai kvalifikuoti savo veiksmus sustabdžius užsienio valstybės laivą ir į jį

įsilaipinus, bet koks nepatvirtinto ir nepaskelbto formos protokolo surašymas yra niekinis ir gali turėti neigiamų pasekmių (užsienio valstybės protestas (nota), reikalavimas atlyginti žalą ir pan.) dėl neteisėtų veiksmų atlikimo kitos valstybės atžvilgiu.

Tikslinga nacionaline teise reglamentuoti pažeidėjų sulaikymo, prevencinio patikrinimo procedūras (atitinkančias tarptautinius standartus ir Europos Sąjungos reikalavimus) išskirtinėje ekonominėje zonoje ir teritorinėje jūroje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 816 “Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos jūroje ir teritorinės jūros apsaugos koncepcijos” (toliau-koncepcija) kaip ir anksčiau minėtas teisės aktas nebeatitinka nūdienos teisinės bazės reikalavimų bei yra parengti vadovaujantis jau dabar nebegaliojančiais ir pakeistais teisės aktais. Šiais teisės aktais buvo pabandyta reglamentuoti koordinuotą valstybės sienos apsaugos teritorinėje jūroje organizavimą, tačiau iki šiol tai liko tik teisės aktu nustatyti deklaratyvūs principai, kurių įgyvendinimui trukdo tęstinumo nebuvimas t.y., neparengta seka teisės aktų reglamentuojančių įvairių žinybų bendradarbiavimą bei jų veiklos koordinavimą įvairiu lygiu. Šiuo metu kiekviena žinyba teritorinėje jūroje bei išskirtinėje ekonominėje zonoje veikia atskirai pagal savo kompetenciją, nors koncepcijos 10 straipsnis ir teigia, kad valdymo centras renka ir analizuoja informaciją gaunamą iš stebėjimo postų kitų bendradarbiaujančių žinybų bei koordinuoja visų subjektų veiklą teritorinėje jūroje, šiandien galime konstatuoti, kad tai praktiškai kol kas neįgyvendinama, nes matyt, parinktas netobulas žinybų koordinavimo modelis, nes įvykus avarijai ar nelaimingam atsitikimui teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje vadovavimą žmonių paieškos ir gelbėjimo darbams organizuoja ir jiems vadovauja Lietuvos Respublikos jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinacinis centras.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 2 d. nutarimas Nr. 126 “Dėl pasienio kontrolės punkto veiklos taisyklių patvirtinimo” (toliau - taisyklės).

Pasirinkant šį teisės aktą nagrinėti tikslas buvo pabandyti rasti tam tikrų jo teisinių sąsajų su teritorinės jūros kontrolės teisiniu reguliavimu bei nustatyti tam tikrų prieštaravimų tarp jų.

Nagrinėjant minėtas taisykles pirmiausiai analizuojama ką taisyklės nustato, tai įtvirtinta taisyklių 1 punkte “Šios taisyklės nustato patikrinimą atliekančių valstybės institucijų funkcijas pasienio kontrolės punktuose ir pasienio kontrolės punktų režimą”, savo ruožtu pasienio

kontrolės punktų režimas apibrėžiamas: “šiose taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta asmenų, transporto priemonių, gyvūnų, prekių (daiktų) patekimo į pasienio kontrolės punktus, buvimo juose ir išvykimo (išgabenimo) iš jų, ūkio subjektų veiklos, taip asmenų kitokių teisių įgyvendinimo tvarka ir elgesio pasienio kontrolės punktuose taisyklės”. Nagrinėjant minėtas taisykles bus svarbi ir PKP sąvoka: 2000 m. gegužės 9 d. Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 2 str. nurodoma, kad “Pasienio kontrolės punktas (PKP) – tarptautiniame oro uoste (aerodrome), atviraime tarptautinei laivybai jūrų ir upių (vidaus vandenu) uoste, geležinkelio stotyje ar prie automobilių kelio Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu įsteigta vieta, kurioje patikrinimą atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba, muitinė ir kitos tam įgaliotos valstybės institucijos”. Operuojant minėtomis teisės aktuose įtvirtintomis sąvokomis bei nuostatomis, siekama, nustatyti Būtingės naftos terminalo pasienio kontrolės punkto įsteigimo jo veikimo teritorinėje jūroje teisinius ypatumus.

Būtingės naftos terminalo PKP buvo įsteigtas ne atviraime tarptautinei laivybai jūrų uoste (kaip nustatyta įstatymo leidėjo), o teritorinėje jūroje (apie 7 km. atstumu nuo kranto), nes tokias PKP ribas, sutampančias su tanklaivių inkaravimo rajono, tanklaivių laivybos koridoriaus ir Būtingės naftos terminalo technologinio įrenginio (jūros plūduro – SPM) saugumo zonos ribomis 1999 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 512/98 patvirtino Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ir Užsienio reikalų ministras. 2002 m. gruodžio 5 d. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 33, 34, 36, 38 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. IX-1226 2 straipsnis nustato, kad “Uostas – teritorija (uosto žemė ir akvatorija), skirta laivams įplaukti ir išplaukti, stovėti, aptarnauti, kroviniams perkrauti, taip pat keleiviams aptarnauti”, o akvatorijos ribos nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu Nr. 1238 “Dėl valstybinės žemės sklypo valdymo teisės suteikimo Klaipėdos apskrities viršininko administracijai ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 822 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos teisinio įregistravimo“ pakeitimo”, kuriame yra apibrėžtos tokios akvatorijos ribos: uosto vidinė akvatorija ir uosto išorinis reidas. Vadovaujantis tuo galime teigti, kad PKP ribų nustatymas iš esmės neatitinka nūdienos teisinės bazės reikalavimų, taip galime tvirtinti ir todėl, nes PKP veiklos taisyklių 7 str. nustatyta, kad PKP ribas nustato VSAT ir Muitinės departamentas derindami su kitomis patikrinimą atliekančiomis institucijomis ir ūkio subjektu, kurio teritorijoje steigiamas PKP.

Darytina išvada, kad taisyklės nors ir parengtos profesionaliai, tačiau pritaikytos daugiausiai automobilių kelio PKP bei sunkiai pritaikomos teritorinėje jūroje įsteigtame PKP. Tikslinga pakoreguoti taisykles numatant PKP ypatumus jūroje įsteigtam PKP.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) vado 2003-11-24 įsakymas Nr. 4-623 “Dėl valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, dirbančių pamainomis ir skiriamų vykdyti budėtojų, budėtojų padėjėjų pareigas, darbo laiko”. Šiuo įsakymu buvo apibrėžtos VSAT pareigūnų pareigybės, kurioms leidžiama dirbti 24 val. t.y. budėtojų ir budėtojo padėjėjo pareigybės.

Manytina, kad įsakymas netiksliai apibrėžia pareigybes, kurias užimantys pareigūnai turi teisę dirbti 24 val., nes prieš tai sekęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr.1150 “Dėl nustatytas funkcijas nepertraukiamai vykdančių vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų, dirbančių pamainomis, pareigybių sąrašo, šių pareigūnų darbo ir poilsio laiko apskaitos ypatumų patvirtinimo” (toliau - Nutarimas) patvirtino nustatytas funkcijas nepertraukiamai vykdančių vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų, dirbančių pamainomis, darbo ir poilsio laiko apskaitos ypatumus ir pareigybių sąrašą: “4. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų, dirbančių pamainomis, pareigybės:

- 4.1. laivo vadas;
- 4.2. vyresnysis specialistas;
- 4.3. specialistas;
- 4.4. jaunesnysis specialistas;
- 4.5. vyresnysis kontrolierius;
- 4.6. vyresnysis pasienietis;
- 4.7. pasienietis;
- 4.8. kontrolierius.”

Tai pat pagal VSAT vado patvirtintus Rinktinių etatus budėtojo bei budėtojo padėjėjo pareigybių nėra numatyta. Užkardų etatuose yra Sargybų būrys, o pareigūnai skiriami į Sargybos būrio pasieniečio, vyresniojo pasieniečio, jaunesniojo specialisto, specialisto ar vyresniojo specialisto pareigas. Ši įsakymą iš dalies būtų galima taikyti užkardos pareigūnams vykdančiams pasienio sargybą “užkardos budėtojas”, nes tokia sargyba, pagal Valstybės sienos

apsaugos nuostatus, patvirtintus VSAT vado 2001-12-23 įsakymu Nr. 396 “Dėl valstybės sienos apsaugos nuostatų patvirtinimo” yra numatyta, tačiau pasienio sargybos “budėtojo padėjėjas” nėra. Tikslinga įsakymą formuluoti atsižvelgiant į minėtame nutarime išdėstytas pareigybės.

Valstybės sienos apsaugos zonos statusas. Valstybės sienos ir jos apaugos 2000-05-09 įsakymo Nr. Nr.VIII-1666 2 straipsnis apibrėžta valstybės sienos apsaugos zonos (VSAZ) sąvoką: “Valstybės sienos apsaugos zona – nuo valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą einanti paženklinta pasienio ruožo teritorijos dalis, kurioje valstybės sienos apsaugai ir jos tvarkymui užtikrinti įgyvendinamos techninės, organizacinės ir teisinės Valstybės sienos apsaugos tarnybos priemonės.”

Kuršių mariose VSAZ pažymėta (paženklinta) Vidaus reikalų ministro 2002-05-09 įsakymu Nr. 231 patvirtintais draudžiamaisiais 5 pavyzdžio VSAZ žyminčiais ženklais (plūdurais). Atsižvelgiant į ženklo technines charakteristikas, jis gali būti statomas tik vandens telkinyje, tad pasibaigus navigacijos sezonui (spalio, lapkričio mėn.) šie ženklai yra iškeliami iš Kuršių marių.

Kol kas nėra numatyto ir nustatyta tvarka patvirtinto draudžiamą ženklo, kuris būtų statomas ant ledo VSAZ nužymėti. Siekiant, išvengti netyčinių valstybės sienos pažeidimų bei, kad asmenys orientuotųsi kur yra valstybės siena yra statomi orientaciniai ženklai.

Nesant nustatyta tvarka patvirtinto ženklo pavyzdžio ant VSAZ ribos, neįmanoma taikyti nustatytas teisinės atsakomybės priemones pasienio teisinio režimo pažeidėjams. Nes nutarimai taikyti administracines poveikio priemones pasienio teisinio režimo pažeidėjams, gali būti apskūsti kaip nepagrįsti ir teismine tvarka ginčijami.

IŠVADOS

Šiame darbe trumpai apžvelgus valstybės sienos apsaugą reglamentuojančius teisės aktus galima konstatuoti, kad:

1. Kai kurie teisės aktai nepilnai atitinka savo paskirties reguliuoti vienokį ar kitokį visuomeninį santykį.
2. Būtina, kai kuriuos teisės aktus tikslinti ar pakeisti nūdienos teisinės bazės nebeatitinkančius, priimant naujus.

3. Turi būti užtikrinamas teisės aktuose išdėstytų imperatyvių nurodymų įgyvendinamas (teštinumas) priimant poįstatyminius teisės aktus, nurodymus, instrukcijas ir pan.

4. Priimant teisės aktus turi būti laikomasi teisės aktų hierarchijos – priimamas teisės aktas neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktui.

Neleisti susidaryti kolizijoms ar jas laiku pašalinti ta būtina, nes operatyviai nepašalinta ar neišspręsta kolizija gali sukelti tam tikrą sąmyšį tiesioginiams teisės aktų taikytojams bei tiems, kuriems taikomos tokios normos. Tai pat teisės aktuose kuriose yra nepilnai apibrėžtas vienoks ar kitoks teisinis santykis ar yra tam tikrų kolizijų nagrinėjant iš to kilusius teisinius ginčus dažniausiai laimės vienokį ar kitokį santykį pažeidęs asmuo (atsakovas).

LITERATŪRA

1. Konvencija “Dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų lengvinimo” (Žin., 1999, Nr.103-2953; Žin., 2007 Nr. 97-3916);

2. 2000-05-09 Lietuvos Respublikos Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymas Nr.VIII-1666 (Žin., 2000 Nr.42-1192; 2007 Nr.12-490);

3. 2002 m. gruodžio 5 d. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 33, 34, 36, 38 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. IX-1226 (Žin., 2002 Nr.123-5519);

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 816 “Dėl Lietuvos respublikos valstybės sienos jūroje ir teritorinės jūros apsaugos koncepcijos”;

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-07-30 nutarimas Nr. 914 “Dėl valstybės sienos jūroje ir teritorinės jūros apsaugos sistemos funkcionavimo taisyklių patvirtinimo” (Žin., 1996 Nr.75-1811);

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-01-15 nutarimas Nr. 91 “Dėl užsienio laivų, žvejojančių Baltijos jūros Lietuvos ekonominėje zonoje ir teritoriniuose vandenyse, tikrinimo tvarkos patvirtinimo” (Žin., 1996 Nr.6-157; 2001 Nr.53-1887);

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 30 d. nutarimas Nr. 598 „Dėl pasienio teisinio režimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 46-1755; 2008 Nr.11-383);

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2008 m. sausio 16 d. Nr. 39 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 30 d. nutarimo Nr. 598 „DĖL pasienio teisinio režimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo. (Žin., 2008-01-26, Nr. 11-383);

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 2 d. nutarimas Nr. 126 „Dėl pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklių patvirtinimo“(Žin., 2001, Nr. 12-346; 2006, Nr. 63-2314) ;

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu Nr. 1238 „Dėl valstybinės žemės sklypo valdymo teisės suteikimo Klaipėdos apskrities viršinininko administracijai ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 822 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos teisinio įregistravimo“ pakeitimo” (Žin. 1993 Nr.59-1154; 2009 Nr.15-589)

11. Vidaus reikalų ministro 2002-05-09 įsakymas Nr. 231 “Dėl draudžiamųjų ženklų, žyminčių valstybės sienos apsaugos zonos ribas pavyzdžių bei jų išdėstymo tvarkos patvirtinimo” (Žin., 2002 Nr.52-2019; 2004 Nr.162-5931)

12. VSAT vado 2003-11-24 įsakymas Nr. 4-623 “Dėl valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, dirbančių pamainomis ir skiriamų vykdyti budėtojų, budėtojų padėjėjų pareigas, darbo laiko”.

13. Tarybos sprendimas 1999 m. gegužės 20 d. „Dėl jungtinės priežiūros institucijos, įsteigtos pagal 1990 m. birželio 19 d. pasirašytos Konvencijos, taikančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo, 115 straipsnį (1999/438/EB)

THE COLLISION ANALYSIS OF LEGAL ACTS REGULATING STATE BORDER GUARD AND ACTIVITY

Danguole Seniutiene

Mykolas Romeris University

SUMMARY

The State Border Guard Service under the Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania is a State institution, the purpose whereof shall be to implement guarding of the State border and control over crossing thereof, and in times of war, to defend the State as an integral part of its armed forces.

The Service shall organise and implement its activities, based upon the Constitution of the Republic of Lithuania, laws, international agreements of the Republic of Lithuania and other legal acts.

Officers the position and competence whereof allows of implementing the functions of the Service, in the borderline strip, State border protection zone, frontier zone, border crossing points, secured facilities and territories, territorial sea and frontier inland waters, shall implement these functions following the procedure established by legal acts and for this purpose, they shall have the right to: verify the necessary documents of persons and means of transport, inspect means of transport, and in places where there is no Customs Office, examine freight documents; conduct person's search and baggage check, detain persons suspected of having violated the rules of crossing the State border or regulations of the customs, frontier zone or border crossing point, bring the violators to the official facilities of the Service or police or to neighbourhoods in rural areas, in order to establish the identities and to write up a record of violation of administrative law; summon persons to the official facilities of the Service, police, or other law enforcement institution and obtain explanations thereof, concerning illegal crossing of the State border of which they are aware, circumstances of violations of the rules of the border crossing point operation, and if the summoned persons fail to present themselves without an important reason, to bring them in; pursue violators of the State border throughout the entire territory of the Republic of Lithuania and apprehend them and etc.